

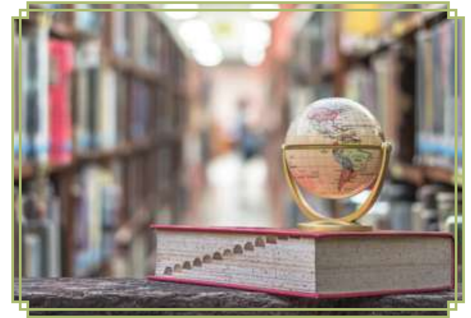
2.1. Fıkıh Mezheplerinin Doğuşunu Hazırlayan Sebepler

Mezheplerin bir ekol olarak ortaya çıkmasına sebep olan sosyal etmenler şunlardır:

- Müslümanların nüfusunun çoğalması,
- Farklı kavimlerin Müslüman olması,
- İslam topraklarının Ensülüs'ten Orta Asya'ya kadar çok geniş bir coğrafyaya genişlemesi,
- Çok farklı örf ve adetlerin İslam kültürü arasına girmesi,
- Ticari ve sosyal münasebetlerin olağanüstü gelişmesi,
- İlim merkezlerinin etkin hâle gelmesi,
- Pek çok toplumsal ihtiyaçların ortaya çıkması,

Mezheplerin bir ekol olarak ortaya çıkmasında etkili olan ilmi etmenler:

- Nassın anlaşılmasındaki ihtilaflar,
- Nassın subûtu ile ilgili ihtilaflar,
- Müctehidlerin bazı hadislere ulaşıp ulaşamamasından kaynaklanan ihtilaflar,
- Müteâriz nasların telifi veya bu nasların tercihindeki ihtilaflar,
- Usül kaidelerindeki ihtilaflar,
- Hüküm çıkarma metodlarındaki ihtilaflar.

Mezheplerin ortaya çıkmasında müslümanların farklı coğrafyalarda yaşaması da etkili olmuştur.

Mezhepler arasında yaşanan ilmi tartışmalar, farklı görüşlerin ve mezheplerin ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

